

Sárdi István és torcezkói lelkész T. Gejzanovics József (mindkettő, mindkét helyen új papok).

Nyugodjék békével megváltó Jézus Krisztusunknak dicsősséges eljöveteleig.

CXI.

UZONI FOSZTÓ ISTVÁN NEMZETSÉGI LESZÁRMAZÁSA.

(Saját jegyzetéből.)

1771-ben sok törekedésekkel a tisztelendő Superioroktól T.-Sz.-Gyögyről bágyoni papságra megnyeretett Uzoni Fosztó István, ki attól fogva itt papi és dioecesiszi notariuságban van. Ennek az atyja Uzoni Fosztó János Háromszéken Árkoson kezdette 1717. deczemb. 1-én, Bölönben végezte 1769. decemb. 19. LXXIX. esztendőskorában a tanító mesteri hivatalt, kiról a G. consistorium a G. protocollumban azt iratta: 1738. a consistorium Uzoni János atyánkfíát jó tanítónak lenni tudja. A nagyatyja Uzoni F. István ab Ao 1680. papi hivatalt viselt udvarhelyszéki némely ecclesiákban. Meghalt Bölönben, 1725. novemb. 15-én 80 esztendőskorában, mikor mesteri és papi hivatalban 52 esztendőt töltött. A Jobb atyja Uzoni Fosztó Márton Koppáni István esperestsége alatt Háromszéken az Illyefalvi Castellata ecclesiában papi hivatalban volt. Mitől fogva? Bizonyosan annis 1618—1622. De akkor Váradról hozatott Keserü Dajka János a Bethlen Gábor fejedelem papja 3. compagnia Brandenburchumi fegyveresekkel a fejedelem asszonyinak Cattarina Vilhelminának hadával Háromszékből nagy Practicával és violentiával az unitarius tanítókat kihányta LX. ecclesiából. És ezt a Fosztó Márton, hogy hirt tett az Olt vize melyekin és a Fekete ügy mellett, alatt fekvő ecclesiákban annak családságáról, s aztán repelláltak s nem bocsátották be Sz. Iványban, s azután több idébb való falukban. Ezért megkötöztette, mezitláb a kocsija után köttette, és úgy Fejérvárig hurczolván, ott elbocsátotta, s ő vitt hirt Radecius Bálint püspöknek a persecutio dolgáról, ki fejedelmi mandatummal eltiltatott Sinatgyüjtéstől, kirekesztetett Háromszéki Reliquiaknak visitalasoktól abban az egész seculumban. Ez volt Istennek amaz Eszkeze Uzoni Fosztó Márton, ki által egy néhány ecclesiák Háromszékben az unitaria sz. hűtben megmaradhattak. Azután Udvarhelyszéken predicatorokdott 1660-ik esztendeig, a mikor a Török Porta ellen támadó Rákoczi Györgynek elvesztésire küldetett sok Tatárok Udvarhelyszéket égetvén s rabolván Keményfalvi Papságában, hogy magát rabul az erdőbe meg nem adta, egy hegyes törrel oltalmazodván ellenek négyen, kikkel tusakodott 120 esztendőskorában (a mint fiának relatiojából hallatott) nyilakkal meglövöldözték 's ott holt meg. Ennek Descendensinek Uzoni Fosztó Istvánnak Bágyonban vannak három fiai Dominicus, Petrus és Stephanus. Leányocskája Uzoni Fosztó Zsuzsánna Első felesége Bölöni Gazdagh Borbára, annak holta után a mostan élő Bölöni Kandal Judith.

Közli: CSEGEZY LÁSZLÓ.

KÜLFÖLDI LEVELEZÉS.

I.

PÁRISI LEVÉL.

PÁRIS, 1887. május.

(A lutheránusok papi értekezletei. Leconte de Lisle fogadtatása az akadémiában.)

Szerkesztő ur!

A vallási társulatok gyűlései, s a papi értekezletek, melyek az év e szakában szoktak tartatni, már bezáródtak. Nem czélom e gyűléseket mind leírni, mert nem is sok érdekest lehetett találni bennök. Azok, mondhatni, minden évben egyformák. Igazán szólva csakis a papi értekezletek azok, melyek figyelmet ébresztenek, mert azokban érdekes vitatkozásokat folytatnak egy-egy becses munka, vagy napi kérdések felett. A reformátusok papi értekezleteiről nem írok semmit, abból az egyszerű okból, mert onnan a szabadelvűek ez alkalommal is ki lettek zárva. Egy pillanatra úgy látszott, mintha szakítani akarnának azzal az oktalan rendszerrel, mely szerint, hogy az ellenmondás hangját elhallgattassák, e gyűlésekre nem fogadták be a szabadelvűeket. A múlt évben, tényleg fel is tétetett az a kérdés, hogy a szabadelvűeket oda beengedjék-e. E kérdés az idén tárgyalás alá került Nyegaard nancy-i lelkésztől eléterjesztve. Úgy látszott, hogy az ő szépen kidolgozott munkájának meg lesz az eredménye s a szabadelvűek befogadtatnak a papi értekezletekbe. De nem úgy történt. Hiába ajánlotta a mérsékletet, hiába hangsúlyozta, hogy a szabadelvűeket meghallgatás nélkül nem kell kárhozatni. A gyűlés 33 szóval 17 ellen elvetette az előadó véleményét, s el fogná vetni tizszer is, a meddig abban a mostani szellem uralkodik. Annál inkább kell becsülnünk azt a széleskörű szellemet, melyet lutheranus testvéreinknél találunk. Ők értekezletüket ez évben is megnyitották mindeneknek, tekintet nélkül arra, hogy mely egyházhoz tartoznak, vagy mely irányt követnek. Gyűléseik nagyon népesek voltak s valóban megérdemelték, hogy azok legyenek.

A napi renden első kérdés volt: Jakab apostol levele. Az előadó Krüger ur, a Missioi Intézet tanára, munkájának e